

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na doma za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede opoldne.

Štev. 4.

V Mariboru, dne 23. januarja 1902.

Tečaj XXXVI.

Kmetijski shod v Konjicah.

Za dan 19. t. mes. je napovedalo katoliško-politično društvo v Konjicah svoje občno zborovanje. Zborovalna soba je bila polna kmetov, ne samo iz domače župnije, ampak tudi iz sosednih. V imenu slovenje-bistriškega političnega društva je bil navzoč njega predsednik Josip Onič. Po različnih uvodih, ki so navadni pri začetku zborovanj, dobil je kot poročevalec o stališču spodnjestajerskega kmeta v našem političnem življenju besedo gospod Anton Korošec iz Maribora. V naslednjem podajemo le glavne misli njegovega govora.

Časi, ko so se valovi narodnostnega navdušenja vpenjali najvišje, časi taborov, so na Spodnjem Štajerskem že davno minoli. Mi mlajši jih poznamo samo iz zgodovine. Veličastnih, sijajnih zborovanj, na katerih bi se ljudstvo ogrevalo ob narodnem ognju svojih najboljših sinov, svojih razumnikov, takih zborovanj ni več. Če se priredi kje kako zborovanje, komaj in komaj se vjame govornik. In na zborovanju vidiš pač kmete, vidiš priprosto ljudstvo, a izmed razumnikov jih pride le zelo majhno število med kmetijske zborovalce. (Pritrjevanje.) Slovenski razumnik se ogiba kmeta. Celo drugačno sliko pa nam nudijo zborovanja, na katerih se postavljajo kandidati za različne zbornice. Takrat se tudi zgodi, da je razmerje ravno obratno, razumnikov mnogo,

kmetov le malo. (Smeh in pritrjevanje.) To je znamenje, da so naši razumniki zaljubili višjo narodno politiko, podrobno narodno delo pa pripuščajo svoji usodi. Iz tega vzroka si lahko razlagamo tudi dogodek lanskega leta, da se nekemu poslancu ni ljubilo priti na kmetijsko zborovanje, ker je hotel isto nedeljo uživati udobno življenje v vinogradu.

Ljudje pravijo, da se je letos zemlja obrnila in sicer tako, da se je mrzla zima vlegla na Laško, a italijansko toplo vreme boža naše pokrajine. (Veselost.) Zdi se, da se je tudi na Spodnjem Štajerskem obrnila zemlja, narodno navdušenje se je vselilo med kmetijsko ljudstvo (glej mladeniška zborovanja!), narodna zaspianost pa med naše slovensko razumništvo. Ali ne dokazuje tega najnovejši dogodek v Št. Juriju ob juž. železnici? Kmet-župan se je moral s pomočjo dr. Dečkota potegovati, da se pravda med njim kot županom in dvema slovenskima tržanoma vrši v slovenskem jeziku. Nekdaj se je godilo ravno nasprotno.

Kakor v narodnostnih, tako se tudi v drugih rečeh naše razumništvo le malo briga za naš napredek. K večjemu se še silijo naprej, kadar je treba zlasti na odborniško mesto v kakem političnem ali posojilniškem društvu.

Sedaj niso časi, da bi smel tudi naš kmet dremati s svojim razumnikom. Posebno gospodarsko stanje ga kliče k delu, tudi k političnemu delu. Ako hoče pri svojem delovanju posebnega uspeha, treba mu je dvojih reči: združenja in izomike.

Pri vseh evropskih narodih vstajajo sedaj takozvane agrarne ali kmetijske stranke. Kmetije se zavedajo važnosti svojega stanu in se združujejo v posebnih strankah za obrambo svojih pravic. Mi Slovenci malokedaj pravočasno razberemo duh in tok časa. Naši Nemci so že pred letom ustanovili »slovensko« kmetijsko zvezo, ki ima seveda bolj skrbeti za kramarske nego kmetijske koristi. Vendar je naša tudi med kmeti mogoča pristašev. Sedajni čas so v istini kmetijska tla tako zrahljana, da povsodi klije iz njih kmetijska stanovska zaveza. Ne pustimo v nemar teh ugodnih trenutkov in dajmo ugoditi kmetijskim željam po stanovskem združenju. Ker pa razumniki nočejo, naj se poprimejo kmetije sami dela in naj si ustanovijo posebno kmetijsko zvezo za Spodnje Štajersko, ki bo skrbela za njihove stanovske želje. Ako se kmalu ustanovi, lahko že pri prihodnjih volitvah kmetije sami postavijo svoje kandidate, in potem ne bo zopet boja med kandidati, ki si ga postavijo razumniki in ki ga želi ljudstvo. (Odobrovanje.)

Zraven pa kmetije ne smejo pozabiti na svojo strokovno izomiko. Še le, ko bodo strokovno visoko izobraženi, bodo v resnici tudi neodvisni in samostalni voditelji v svojih organizacijah. »Kmet naj kmeta vodi«, je le pesek v oči, dokler ni kmet tako izobražen, da mu ni treba več pri nobeni reči šepetati v uho, kaj naj stori. Ne mečimo si v tem oziru peska v oči, ampak skrbimo kmetu za visoko izobrazbo, še le ona ga bo osvobodila in osamosvojila. (Odobrovanje.) Starejši kmetije si skrbijo za izobrazbo,

Listek.

Iskrice.

Iz dnevnika † dr. Iv. Križaniča priobčil dr. Fr. K.

Opomba. Prerano nam umrli dr. I. Križanič je bil marljiv in reden mož. Bral in učil se je mnogo; marsikaj je tudi sam izkusil v svojem življenju. Pri tem se je pa ravnal po modrem nasvetu Slomškega in drugih izkušenih mož, da človek mora vedno pisalo imeti pri rokah in dobro misel hitro privezati na papir, drugači mu uide. Rajni Križanič si je dolga leta zapisoval, kar je lepega zvedel ali bral, v zapisnik po abecednem redu (reperterij), vrh tega je od l. 1896 do konca jan. 1900 vodil nekak dnevnik, v katerega je po mesecih zapisoval razne misli in vzglede.

Ko sem prebiral ta dva zapisnika, se mi je zdelo škoda te drobtinice prepustiti moljem. Upam, da ustrežem mnogim častilcem rajnega gospoda, če jih priobčim. Čitatelji »Gospodarjevi« bodo našli v teh »iskricah«*) marsikatero zlato zrno.

1. Marijin otrok.

Današnja sanja mi je živo pred očmi; mislim, da mi jo angel varih podaja za novo

*) Ta naslov je dal črticam izdajatelj.

leto. — Stal sem na robu velikega prepada ter gledal v dolino, ki se je razprostirala pod menoj. Iz doline vzletita dve ptici srednje velikosti. Ena je bila bela kakor mleko ter je imela zlati perutici, druga pa je bila črnopisana. V zraku se zgrabita in se bijeta. Oko bele ptice je bilo milo, bila je krotka ptica; druga pa je imela temne, hudobne oči ter debel vpognjen kljun, bila je ptica roparica. Zdaj me prime omotica in zdi se mi, da se zdaj in zdaj zvrnem v prepad. Tedaj me nekdo opomni — kakor bi bila bela ptica spregovorila —, naj se vležem na zemljo, da tako dobim več tal, in naj se primem za križ. Tedaj se vržem na tla in lazim do križa, ki je stal nekoliko stopinj za menoj. Na križu pa ni visel ljubi Jezus, ampak precej velika slikana podoba Matere božje z Detetom. Ko sem se prijel za steber sv. križa, še-le tedaj si oddahnem ter se čutim varnega. V novem letu se tedaj naj zlasti oklenem Marije! Dobro! Prav dober naklep!

Veliki častitelj Matere božje, sv. Bernard je dostikrat klical Marijo rekoč: »Pozdravljam te, Marija!« In ona mu je nekega dne odgovorila: »Pozdravljam te, moj sin Bernard!« O, pobožnost do sv. Device je tako čvrsta, sladka in spodbudljiva! »Češčena Marija« je molitev, katere se verna duša nikdar ne naveliča. Dozdeva se mi, da dokler svet

stoji, se ljudje vesijo na njo in se za njo skušajo, kakor otroci za mater, ki ima mnogo otrok.

2. Samota.

Kadar golobček čedi svoje perje in gladi svojo suknjico, vzleti na višji prostor, na sleme ali na visoko drevo. Ondi ga ne moti pri njegovem opraviilu strah pred ljudmi, tudi ga ne doseže kamen porednega dečka. Tako bi naj duša vzletela na višji kraj ali se podala v samoto, kjer je ne motijo vsakdanje skrbi in nevarnosti, ako se hoče očistiti in do dobrega spraviti z Bogom. Ljubi Jezus je zbežal na goro, kadar je hotel govoriti z nebeskim Očetom. Isti pomen ima beseda sv. pisma: »O, da bi imel peruti kakor golob, da bi odletel in počival!« Glej, daleč sem ubežal, in ostal sem v puščavi. Čakam njega, ki me reši iz omahljivosti in vihre. (Psalm. 54, 7. 8.)

Samota je oaza (rodovitni kraj) sred puščave, kjer je 12 studencev in 70 rodovitnih palm. Elija se je umaknil v puščavo in krokar mu je prinašal kruh. Janez Krstnik je šel v puščavo in oznanjeval pokoro, bil je glas vpijočega v puščavi, — in zaslužil je, da ga je Zveličar imenoval največjega med rojenimi od žene. Spreobrnjeni Pavel je šel v arabsko puščavo in postal je

ako mnogo čitajo in poslušajo poučne govore. Za kmetijske sinove pa zahtevamo kmetijske šole, navajamo jih k pridnemu čitanju in izobrazujemo najinteligentnejše za govornike. Mladeniško gibanje, ki se je začelo na Spod. Štajerskem, je v tem oziru zlata vredno. (Navdušeno pritrjevanje.)

Kmetijski pregovor pravi: Ko bo kralj Matjaš spet kraloval, bo naš kmetič dobro kmetoval. Onega kralja Matjaša in njegove lepe Alenčice, o katerih pojejo naše narodne pesmi, ne bo nazaj. Vendar pa še lahko naš kmet enkrat dobro kmetuje. Kralj Matjaš mu naj bo močna stanovska zveza, zvesta spremljevalka pa: visoka stanovska izobrazba! (Navdušeno odobravanje.)

Sprejele so se na to še resolucije, v katerih se priznava potreba zveze krščanskih slovenskih kmetov, zahteva se slovenska kmetijska šola, sprememba lovskega zakona ter se odločno ugovarja proti Stallnerjevemu predlogu o okrajnih zastopih. Pri volitvi novega odbora je bil izvoljen predsednikom kmet in župan v Bezini, g. Muc. Novi predsednik je mož odločno katoliškega in narodnega mišljenja in opravičeno smemo upati, da se bo pod njegovim vodstvom društvo tako lepo razvijalo kakor doslej.

Domača knjižnica.

Pod tem naslovom bomo poročali o vseh knjigah, ki zaslužijo, da bi jih imela vsaka slovenska hiša, katere bi naj prebiral vsak Slovenec in vsaka Slovenka. Za tokrat zadostuj nekaj splošnih besed o pomenu in ureditvi domače knjižnice.

Dandanes, v času splošnega napredka, je dobil tisek velikansk pomen. Kdor ima za seboj časnike in knjige, ta zmaguje. Zato pa je tudi postala potreba branja splošna. In res, dandanes se veliko bere po svetu, veliko dobrega, pa še veliko več slabega. Za primerno berilo ukaželjnemu ljudstvu skrbe povsod različna društva in družbe, pri nas Slovincih nam ponujajo obilo berila naša bralna in izobraževalna društva, zanj pa skrbi najbolj preslavna naša Mohorjeva družba.

Pa kar nam ponujajo bralna društva, še ni dovolj. V krajih, kjer biva zavedno ljudstvo, ki ljubi pravi napredek v vseh rečeh, najdemo pri vsaki hiši domačo knjižnico. Slavni jezuit o. Aleksander Baumgartner pripoveduje v opisu svojega potovanja po škot-

ski deželi na Angleškem, da so ga skoraj povsod, tudi v vsaki delavski hiši prijazno vsprejeli. Našel je tu precej bogastva, tam zopet obilo revščine, nečesa pa ni manjkalo nikjer — namreč domače knjižnice.

In res, domača knjižnica naj bi se nikjer ne pogrešala tudi pri našem slovenskem ljudstvu. Marsikje jo sicer že imajo, vendar pa je še najti tudi med Slovenci mnogo hiš, kjer zastoj povprašuješ po kaki lepi, koristni knjigi. In vendar je za današnje hude čase branje dobrih knjig tako potrebno! Kjer so dobre knjige in tudi dobri katoliški časniki pri hiši, tam bivajo tudi zavedni, podučeni, značajni in pristni ljudje, katerih nihče, še tako zvit sovražnik ne more pridobiti za slabo stvar ali za slabo stranko. Kolike koristi torej lahko donaja primerna domača knjižnica!

Priznati moramo v naše veselje in nam Slovincem v čast, da je naše ljudstvo silno branjaželjno in da se domače knjižnice tudi vedno bolj in bolj ustanovljajo. Pa eden pogrešek je še najti mnogokje, namreč ta, da domače knjižnice niso urejene in da se tako poizgubé ali le prekmalu raztrgajo najlepše knjige.

Predraga slovenska mladina, vi mladeniči, ve dekleta! Prosim vas, oskrbujte vi lepo povsod domače knjižnice! Priskrbite za domačo knjižnico primeren in varen prostor, najbolj v kaki omari, ali oskrbite za domačo knjižnico kar posebno shrambo. Ni še dolgo od tega, kar sem obiskal vrlo kmetško hišo. Domači sin me takoj povabi v zadnjo izbo in mi pokaže krasno urejeno domačo knjižnico. Naredil je sam posebno omarico zanjo. Dal je vezati imenitnejše knjige in jih je še povrh povil v močen papir. Razvrstil jih je v zabavne, pobožne in podučne. S posebnim ponosom mi je pokazal svojo domačo knjižnico, rekoč: »Glejte, tu so skriti moji zakladi!«

Seveda sem vrlega mladeniča kaj lepo pohvalil. Tako naj bi bilo pri vsaki slovenski hiši. Dobra knjiga je človeku vedno zvesta prijateljica in zanesljiva svetovalka v dušnih in posvetnih zadevah.

Slovenska mladina, vsprejmi v svojo skrb domače knjižnice. Kjer jih ni, jih pa ustanovi. Kake knjige pa naj uvrstiš v domačo knjižnico, pa ti bom razložil v prihodnjih člankih. Ciriljev.

Politični ogled.

Poslanec Robič se je v proračunskem odseku večkrat oglasil k besedi ter opominjal

ministre na spodnještajerske razmere. Ker vlada hoče ustanoviti nekaj novih okrajnih glavarstev na Štajerskem, opomnil je poslanec, da novo glavarstvo nikjer ni bolj potrebno nego v velikanskem celjskem okraju. Grajal je, da uradniki pri okrajnih glavarstvih ne znajo slovenski in da se večkrat slišijo pritoževanja, da počasi rešujejo vloge. Pri glavarstvih so navadno nastavljeni le grofi in baroni, sinovi neplemenitih rodov težko pridejo zraven. Ostro je prijel vlado, da vladne osebe na Spodnjem Štajerskem podpirajo nemškutarstvo. Zahteval je, da se podpirajo na Spod. Štajerskem sadjarji. Naj se ustanovi pletarska šola, ker je pri nas vrbovja, katero se drugače težko uporabi. Tudi rokodelska šola in šola za nasajanje novih vinogradov je na Spod. Štajerskem sila potrebna.

Finančnega ministra bi skoro vrgle — mitnice. V proračunskem odseku je predlagal kmetijski poslanec Šrafel, naj se denar od mitnic dovoli finančnemu ministru samo za 6 mesecev, potem pa se naj mitnice odpravijo. Večina poslancev je bila voljna to to glasovati. To je videl minister, za to je vstal in jih rotil, naj tega ne storijo, ker to bi bila njemu nezaupnica in on bi moral odstopiti. Poslanci so se dali omehčati in glasovali, kakor je minister hotel. Taki so avstrijski poslanci! Kmetije se ne bi jokali za sedanjim finančnim ministrom, ki je imel za železnice in kanale pripravljenih 800 milijonov, za kmetijske potrebe pa le 4 milijone!

Tudi kmet plačuje. Peku Orniku se posrečilo, da dobi Ptuj novo dekleško meščansko šolo. Meščani imajo že dosti takih šol. Tudi kmet jih pomaga plačevati. Da bi se vsaj kmetu dale tudi višje izobraževalne, kmetijske šole! Ali da bi se mu vsaj drugače pomagalo z večjimi podporami za nasade v opustošenih vinogradih, za regulacijo rek in druge potrebne reči. Za meščane se stori veliko, za kmeta pa le bore malo. Ali bo to »Štajerc« upal povedati svojemu krušnemu očetu, Orniku?

Wolf zopet izvoljen. Znani vsenemški kričač Wolf, ki je moral pred kratkim položiti poslanstvo, ker je zapeljal zaročenko svojega prijatelja, je bil pri državnozborski volitvi v sredo zopet izvoljen. Wolf je dobil 1696 glasov, dr. Bachmann 1297, in češki kandidat dr. Čížek 309. Izvoljen je torej Wolf. Pri zadnji volitvi je dobil 1994, nemškoliberalni kandidat dr. Werunsky pa 1136 glasov. Vsenemci so pokazali, koliko pri njih velja poštenje.

«izvoljena posoda»; Kristusa je sv. Duh gnal v puščavo, in angeli so mu tamkaj stregli.

3. Zimski čas.

Toplo solnce me je zvalilo iz mestnega zidovja, katerega se človek dosti naveliča celo zimo, na bližnji holmec. Ko hodim vkreber, hodim po hosti. Zdaj hoditi po gozdu, je tako, kakor bi nas vodila pot med samimi ubožci. Visoka drevesa, ki so po letu lično oblečena, zdaj kakor siromaki vzdigajo nage roke proti nebesom, da si izprosijo od svojega stvarnika novo, zeleno suknjico. Borovje in črni les sploh je na boljšem, je bogatin med drevesi, ker nikdar ne ostane nag, ampak že ima pripravljeno novo iglovje, kadar zavrže staro suknjo. Drugo gozdno drevje pa je pravi ubožec, ki mora dolgo čakati nove obleke, kadar ponošena ni več za rabo, dokler se ga nebeški Oče ne usmili ter mu ne omisli nove.

Dan se krči. Zima vedno huje pritiska. Solnce je zamerilo, ker smo mu prej čestokrat očitali, da nam preveč pripeka. Zdaj se pa kuja, in se dalje in dalje pomika od nas. Naj mu le mrzla burja odpiha jezo in obrije lice, bo se pa rado polagoma in sramežljivo vračalo k nam. — Ni modro, kujati se. Kdor se kuja, meni, da je drugemu šibo splel, a jo mora potem sam razpletati.

4. Trpljenje.

Citraš struno napenja, da mu lepo poje. Človek Boga nikdar lepše ne kliče, kakor če mu Bog pošilja križe in težave. Preveč pa citraš ne napne strune, sicer mu počí, a je tudi ne popusti celoma, ker potem ne poje. Ljubi Bog človeku ne nalaga večjih križev, kakor jih more nositi. »Bog pa je zvest, ki vas ne bo pustil skušati bolj kakor premorete, temveč bo storil tudi s skušnjavo izid, da jo zmagate.« (I. Kor. 10, 13.) Če se pa ljudem predobro godi, postanejo lahkomišljeni in pozabijo na Boga in mu ne dajo časti, ki mu gre. Pozgube se v svojih praznih mislih, in ne častijo Boga, kakor treba Boga častiti (Rimlj. 1, 21.).

Vse trpljenje v življenju treba voljno prenašati in se navaditi trpeti, da nas zadnje muke na smrtni postelji ne zmagajo in ne pogubijo. Veselje in žalost spita v eni postelji.

5. Misel na večnost.

Postni čas je. Resnobne misli obhajajo človeka. Pogostoma me vznemirja strah pred peklom. Prav pravi sv. Avgustin: »O večnost, kdor misli na te, in se ne spokori, nima ali vere ali nima srca.« Ptica v ptičniku je podobna pekla. Kolikrat se dvigne ptiček, da bi vzletel, pa vselej ga strešica ptičnika nazaj odbije, da pade na tla. Pravičnost božja je

streha, ki odbija vse upanje zavrženega človeka. Dokler je še človek na zemlji, je »ptica nebes« (Mat. 13, 32), prost mu je vzlet proti nebesom.

Dobri kristjani delajo kakor tisti, ki v Ameriko silijo, pa ne mislijo v Ameriki ostati, ampak si le dosti zlata in srebra nabrati, potem pa se prej ko prej vrniti v domovino.

«To mislite, kar je gori.» Če se tvoj duh kvišku dvigne, mu zemlja ne ugaja več. Kdor se iz visočine ozira na zemljo, temu so naše hiše male kakor mravljišča, in ljudje majhni kakor mravljičice okoli lezejo.

Bilo je par dni pred adventom. Napotim se obiskat cerkve Matere Milosti. V predmestju je trebalo prav pazljivo hoditi; po noči je namreč nekoliko dežilo, a zjutraj je sever potegnil in je bila torej pot ledena. Na ulici je postajala primerno še mlada žena, s katero je šla gologlava deklica, ki je menda ravno šoli odrastla. Na prvi hip sem spoznal, da se druga od druge poslavljata. Ko mimo njih grem, pravi mati deklici: »Ljubi moj otrok, saj veš, da bi te rajši doma imela, pa tudi dobro veš, da nisi sama, da vas je več in da za vas vse v naši miznici ni zadosti kruha, zato pa si moraš zdaj sama kruhek služiti.« Deklica je žalostna stala pred materjo in jej je zapirala pot. Včasih je par

Zatiranje Poljakov na Pruskem. Kakor vse kaže, mislijo na Pruskem z vsemi močmi delovati na to, da čim prej ponemčijo vse tam živeče Poljake. To dokazuje že prestolni govor, s katerim je bil otvorjen pruski deželni zbor; v njem se pozivlje ves nemški narod, naj z vsemi svojimi močmi deluje na to, da se zatre poljski narod. Nemci, ki so se naselili v čisto poljskih krajih, delujejo na to, da si dotične pokrajine prisvoje popolnoma, tudi v gospodarskem oziru. V proračunu finančnega ministerstva se nahaja letos en milijon mark za ponemčevanje in gospodarsko zatiranje pruskih Poljakov.

Vojna v Južni Afriki. Burski general Dewet je zopet premagal Angleže. V bližini železnične proge pri Pennyju je stal Dewet s 1000 možmi posadke, ko se mu približajo od severo-vzhoda Angleži v trikrat večjem številu. Po večurnem vročem boju je Dewet premagal Angleže, jih popolnoma potolkel in ostale zapodil v beg. Boj se je vršil v trdi noči. Buri so zajeli dva angleška topova, 45 železniških vozov s streljivom in 48 voz z živili. Razun tega so razdrli Buri velik kos železnice, na kateri so morali Angleži ustaviti promet. Ta izguba še je bolj osupnila merodajne kroge v Londonu, kateri so začeli resno misliti na mir. Dokaz temu je, da so merodajni londonski krogi že nekako sprejeli posredovanje nizozemske vlade v korist Burrom. V to svrhu se je podal nizozemski minister predsednik v London in je ondi skupno z angleškimi krogi ukrepal, kako bi se dal skleniti mir, ki bi bil časten za obe stranki. Posredovati je baje začela tudi nizozemska kraljica. Angleži so prišli do prepričanja, da bi bil bolji časten mir, četudi ne pod tako ugodnimi pogoji zanje, kakor so si ga slikali s početka, kakor pa draga in nesrečna vojna in popolna osmešitev.

Dopisi.

Rogatec. (Naš poštni urad in naša nemškutarija.) Pred kratkim je na tukajšnji pošti stranka zahtevala dvojezične poštne tiskovine. A poštar je stranko sprva zavrnil, da ima le nemške liste. Ko stranka le ni odnehala, je poštar pokazal svojo uljudnost napram slovenskim strankam stem, da je samozavestno priznal: »Pač, imamo tudi slovenske poštne tiskovine, katerih pa nikdo drugi ne zahteva. Samo eni osebi na ljubo pa jih ne bom dajal.« Ko ga je dotična stranka na to opomnila, da mora ne samo imeti, ampak tudi dati, kar se zahteva, čeravno bi to zahtevala samo ena oseba, se je omehčalo njegovo nemško srce v toliko,

debelih solz potočila, kakor če pred hudo nevihto škrapa. Mati je prignala deklico v mesto služiti. Na ženinem obrazu je bilo brati, da jo tare nadloga; skrbi so jej že do dobrega razorale lice. Na roki je nosila pleterko in v pleterki rdečo rutico, v katero je bila menda prej ovita za ljubega otroka kaka mita. Mati se poslovi. Hčerka je za njo gledala, a videla je prav gotovo ni, ker so jej oči zalile preobilne solze. Kaj pa mati? Mati, ki je bila prej stanovitna, segala je zdaj vedno bolj pogostem po predpasnik, da si je otirala vroče solze. — V cerkvi Matere Milosti se mi je potem vrinila misel: Če je za otroka ločitev od revne matere tako težka, kolika žalost bo za človeka ločiti se od svojega Boga in na večno pogrešati božje Matere mili obraz. Zato pa pravi Kristus: »Tam bo jok in škripanje z zobmi« — vsa žalost na svetu je primerno le majhna in kratka.

6. Jeziki.

Izprva je bil na svetu le eden jezik. Dokler je pel hvalo božjo, bil je njegov glas kakor glas milodonečega zvona. Ko pa so ljudje eden edini jezik zlorabili, da bi sebe v svojem napuhu povzdignili, udarila je mogočna roka božja po zvonu ter ga zdrobila. Zdaj je tedaj bilo toliko jezikov kolikor črepin; vsaka črepina namreč drugače poje, le

da je obljubil to v prihodnjic, a ravnozda pač neki ne more. A stranka je hotela imeti svojo pravico tudi v tej uri.

Ta slučaj spet jasno dokazuje, kako se v javnih uradih prezira slovenski jezik in kako se moramo boriti za pravice, ki so nam zajamčene postavnim potom. Zato je treba slovenskemu ljudstvu vedno polagati na srce: zahtevajte povsod pravico svojemu jeziku v vseh uradih: pri sodnji, davkariji, na pošti govorite slovenski. Morajo vas razumeti. Zahtevajte in glejte na to, da bodo vse tiskovine, katere dobite v teh uradih, dvojezične, to je ne samo nemške, ampak nemško-slovenske. Uradniki vam jih morajo dati, in vam jih bodo dali, če boste zahtevali. Uradniki, vi morate biti pravični tudi napram slovenski stranki, kajti vi ste radi ljudstva, ne pa ljudstvo radi vas. — Rogaški nemškutarji se radi bahajo, da je baje Rogatec popolnoma nemški trg. No privoščimo jim to veselje. Saj je znamo, da je po spodnještajerskih mestih in trgih pač bore malo ali pa celo nič pravih Nemcev, ampak se predrzno šopiri puhla nemškutarija, ki daje mestu ali trgu navidezno pristno nemško lice. Tako je s trgov Rogatec. Pristne, prave Nemce prešteješ lahko na prstih ene roke, in praznih ti bo ostalo še vedno blizu pet prstov. Rogaška nemškutarija je slovenskega in hrvaškega pokolenja. Poturica pa je, pravi že pregovor, hujša ko Turek. Terorizem je vsled tega nasilen v rogaškem trgu. Enemu ali dvema bi se moral uklanjati vsakdo, sicer gorje mu. To pa zato, ker je sicer nemški značaj v grozni nevarnosti. Zato jih grize in trga po vseh kosteh, ako se drzne Slovenec govoriti slovenski. Kaj pa mislite, to je vendar nečuvno razžaljenje za nemško uho!

Ne vem, ali si tudi zamašijo ušesa, da ne slišijo slovenskega jezika, če donša ljudstvo svoj slovenski denar v njihove gostilne, trgovine, prodajalnice. O kako lepo pozdravljajo slovenskega očka, slovensko mamico! To znajo dobro baje oče župan in vsi njihovi zvesti pristaši. Pa tudi voditelj rogaškega »nemštva«, po poklicu zdravnik, pred katerim delajo neki do tal globoke poklone sami oče župan, prav prijazno sprejme slovenski denar, in še celo zahvali se slovenski. Lepo, kaj ne?

Da jih pa spreleti strah in groza, te pogumne nemške bojivnike, če samo slišijo sicer slovensko besedo, je jasen dokaz, na kako slabih nogah je pravzaprav njihovo nemštvo. In ker čutijo to sami, zato napenjajo vse sile in moči. Da, Bog vas varuj narodnega potresa, sicer boste šli s svojo nemškutarijo rakom žvižgat.

nobena prijetno. Razni jeziki torej niso imeli oblike, ki bi mogla Bogu ugajati, dokler jih ni sv. Duh na binkoštno nedeljo zopet posvetil ter jim dal lepo obliko, da zdaj zopet Bogu ugajajo, če in dokler »vsak jezik spoznava, da je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta« (Fil. 2, 11), in torej v službi sv. vere. Kakor hitro pa stopi katerisibodi jezik iz službe božje, je zopet črepina in tudi poje kakor črepina.

7. Jezična ženska.

Zveličanemu župniku Janezu Mariji Viannej je bila neka gospa silno nadležna zavoljo svojega jezika. Nekega dne jo sveti mož smehljaje vpraša: »Ljuba hči, kateri čas v letu pa vi govorite najmanje?« Presenečena in užaljena gospa odvrne, da ne ve odgovoriti na to vprašanje. »Menda pač meseca februarija, ker je ta krajši od vseh drugih«, reče Viannej.

8. Kakšni stariši, takšni otroci.

„Kakšno žito, takšni klas,
Kakšni zvon, takšni glas,
Kakšni les, takšni klin,
Kakšni oče, takšni sin.“

(Konec prihodnjic)

Sv. Križ na Murskem polju. (Popravek.) V zadnjem »Slov. Gospodarju« se je bralo od Sv. Križa na Murskem polju, da je edina občina Boreska prosila za slovensko vseučilišče, kar pa ni res, temveč so prosile večinoma vse občine in požarna društva naše župnije. Pomota je bila nastala, ker je bil dopis poprej poslan uredništvu, kakor je »Slov. Gospodar« prinesel seznam občin naše župnije, katere so prosile za slovensko vseučilišče. Toliko v pojasnilo, ker nisem v svojem dopisu imel namena koga žaliti. — Vaš dopisnik.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Pačenje jezika.) Lepega popoldne šetal sem kraj ceste. Žalosten in zamišljen sem strmел v tla, premišljujoč o usodi milega naroda slovenskega. Srce se mi je trgalo tuge in žalosti, ko sem se oziral krog sebe; samo izdajalstvo in brezverstvo. Čudil sem se še, kako neki da zamorem živeti v tem okuženem zraku in britko sem zaplakal. »Domočina, draga vdova zapuščena; kdaj to gorje pač mine ti? Kdaj bo nehal biti rod tvoj rod — mučenec —.« Zdrznem se. Vetric pregane pred menoj listič. Vzamem ga v roko in berem na pol z nemškimi in slovenskimi črkami pisane besede:

»Račun! Za Gospoda N. N.« Stemnilo se mi je pred očmi. Toda dalje: »V cugeheru sen cojda Sukjine žepe žide Cviren Aufhenkar in za Lukne Forpos... Delo za celi Ancug... Plačano. Spoštovanjem N. N. krojač.« Bog! — Zdaj še to. Otožen, kakor sem bil, dobil sem mesto tolažbe še hujšo bolečino. Moj Bog, kako se pači mili naš materni jezik. Oh, Jurjevčanje, v kako brezno letite, ali ne vidite nič, obrnite se, še je čas; kako krasno, kako prijetno je bilo pred tremi leti, ko še niste poznali svojega zapeljivca; brezmiselno divjate tja, kamor vas pelje »giftna krot«, katera je mnogim že odvzela vsa blaga čustva. Verska mlačnost in sebičnost se širi na vsej črti, nevednost in pačenje jezika pa raste. Krojača pa opominjam, da se poprime učenja pravopisja, da ne bo delal sramote. Listič leži pri uredništvu na ogled. Mi Jurjevčanje, navdušena mladina, naprej, vzdignimo se in zmaga bo naša! Vse za vero, dom, cesarja!
Rojak.

Od Sv. Martina pri Slovengradcu. (Kaj je novega pri nas.) V prvi vrsti moramo biti Bogu hvaležni za tako lepo in mило zimo. Imamo tako toplo, kakor da bi še le nekaj korakov bili od spomladi. Neka kateri stari ljudje še dobro pomnijo leto 1832, ko je bila ravno takšna zima, kakor je ta. In pravijo, da je poleti bila potem velika suša, da je Mislinja samo po noči toliko natekla, da so čez dan mogli živino napajati. Leto pa je bilo zelo rodovitno in vino zelo dobro in močno. — En poln vagon škorij je ušel od postaje Turiška vas v Spodnji Dravograd 21. dec. pret. l. zvečer ob pol sedmih. Peš je hoditi od Turiške vasi v Dravograd približno 4. ure, a vagon je pridiral v 7 minutah. K sreči mu ni prišlo kaj nasproti. — Dne 9. januarja se je obesil v Segnu Janez Pistotnik, oženjen, in je zapustil 4 otroke. Vzrok je bil baje domači prepir in pa nesrečno žganje, katerega je še pri sebi imel v dokaz, kaj žganje naredi. — V Št. Ilju pri Turjaku je požar uničil gospodarsko poslopje p. d. Završnika. Upepelil je hišo in hlev, in v hlevu je še ostalo dvoje goved in 8 ovac, drugo so rešili. Goreti je začelo ob pol devetih zvečer. — Tudi sveti misjon homo imeli v začetku posta, katerega nam bodo priskrbeli č. g. nadžupnik Ivan Lenart. Zato smo jim zelo hvaležni. Bog daj, da bi nam veliko dobrega sadu prinesel. In tudi našo farno cerkev bodo nekoliko predelali in s slikami okrasili. — Za zdaj bodi dovolj, ko se kaj več nabere, bom Vam, gosp. urednik, zopet naznanil.

Priprost mladenič.

Iz brežkega okraja. (Potrdilo.) V zadnji, t. j. 3. številki »Slov. Gospodarja« toži neki dopisnik »Iz pred Brežic« o veliki

malomarnosti naše inteligence in to po pravi, samo s premehke strani. Res ogorčenje in jeza mora prijeto človeka, če vidi, s kako vsiljivostjo se ljudem vsiljuje »giftna krota iz Ptuj«, a naši narodni voditelji se presneto malo brigajo zato. Ali nimamo rodoljubov, kateri bi po enakem načinu širili »Naš Dom«, kakor naši narodni nasprotniki Štajerca, in to po celem okraju, ne samo v Brežicah? Kaj pomaga naše politično društvo »Sava«, katero res prireja shode, pa vse premalo. Zato še se zavest ni razširila med maso, med majhnimi posestniki. In ravno te mase so se lotili s ptujskim kramarjem naši narodni nasprotniki, dobro vedoč, da če maso izpridijo, ne bode tudi najboljša inteligenca rešila našega naroda na Štajerskem, kar je tudi res, če se n. pr. vpelje kdaj občna volilna pravica; to pa se bode gotovo zgodilo enkrat. Tako se posebno ta list vsiljuje ljudem, kateri so malo ali pa še nič časnikov brali, kateri pa je že imel več časnikov v rokah, tega pustijo pri miru, že vejo, zakaj. Zatorej vas rotim, rodoljubi brežiškega okraja, posebno vi Brežčani, na delo skupno proti ptujskemu pogubljenju, da ne bo prepozno, ker če se ne bode radikalno delalo nasproti, bodejo nam res izpridili ljudstvo, ker vi ne veste, kako nekateri strastno zagovarjajo Štajerčeve laži; pa ni se jim čuditi in zameriti, saj niso videli nikoli drugega lista in mislijo, da je Štajerc najboljši list. Zatorej med ljudstvo in razložite mu namene tega pogubljenca. Za zdaj zadosti, — če se pa bode le še zanaprej dremalo v naših narodnih krogih, potem bode začelo drugače grmeti in treskati, ker taka brezbržnost in malomarnost je res neodpušljiva.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično zborovanje. Dne 2. febr. se bo vršilo v Poličanah veliko politično zborovanje slovenskih krščanskih kmetov. Natančnejši podatki se še bodo objavili. Že danes opozarjamo slovenske kmete na to zborovanje!

Vitez pl. Berks je v državnem zboru vložil sledeče prošnje: 1. Za obrambo naših hmelorejcev zavoljo zvišanja colnine na hmelj v nemški državi od okrajnega zastopa vranskega. 2. Za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani, od okrajnega zastopa vranskega, od občinskega zastopa na Dolu pri Hrastniku, od učiteljstva ljudske šole na Dolu, od krajnega šolskega sveta na Dolu, od bralnega društva na Dolu, od krajnega šolskega sveta v Mozirju, od krajnega šolskega sveta v Tepanjah pri Konjicah, od učiteljstva ljudske šole v Tepanjah, od občinskega odbora v Tepanjah, od krajnega šolskega sveta na Vitanji, od učiteljstva ljudske šole Skomarje pri Vitanji, od učiteljskega društva za okraj Konjice.

Gledališke predstave «Bralnega in pevskega društva Maribor» ne bo v nedeljo dne 26. t. m. Namesto tega pa bode koncert z godbo in petjem v restavraciji Narodnega doma. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 v.

Imenovanje pri pošti. Gimnazijski abiturient Karol Dobršek in trgovski akademik Alb. Kossár sta postala poštna praktikanta v Celju.

Ženska je začela goreti dne 21. t. m. na glavnem trgu v Mariboru. Na nerazrešljiv način se ji je vžgala obleka. K sreči je bil mestni policaj blizu, ki je gorečo obleko hitro pogasil. Ženski se ni druga žalega zgodilo, nego da se je hudo prestrašila.

Novi okr. glavar v Mariboru. Poroča se, da pride za okr. glavarja v Maribor, dosedanji okrajni glavar v Ptujju grof Attems.

Iz šole. Nameščen je na šoli v Kozjem def. učitelj g. O. Žolnir, dosedaj v Makolah. Upokojena sta nadučitelj v Ormožu g. Ferd.

Raušl in učitelj v Polzeli g. Tom. Kunštič. Kot učiteljica ročnih del je nameščena gdč. Gabr. Gabrovec v Makolah. G. Bernot Ivan od Sv. Križa pri Ljutomeru je imenovan nadučiteljem v Vel. dolini.

Poroka nadvojvodinje Elizabete Marije s princem Otonom Windischgraetzmom se vrši danes dne 23. t. m. na Dunaju.

Naš rojak g. Ksaver Meško, slavnoznan slovenski pisatelj, je postal župnik pri Sv. Danielu pri Prevalju. Čestitamo!

Nove premogove žile so zasledili v Šerovincih pri Ormožu, a ne Slovenci, ampak neki Nemci iz Gradca. Kakovost preмога je baje zelo dobra.

Požar v mariborskem gledališču. Zadnji četrtek ob 1/2 5. uri popoldne se je pojavil na odru mariborskega gledališča ogenj. Ko so ga pazniki opazili, je bila že ena stena v ognju in tudi nekaterih drugih okraskov se je ogenj prijel. Sluga gledališča je hitro odprl vodovodno cev in v kratkem se je došlim ognjegascem posrečilo ogenj pogasiti. Zvečer ni bilo v gledališču predstave. Čez noč je bila ognjegasna straža v gledališču. Sumijo, da se je po neprevidnosti zanetil ogenj.

Ponarejeni goldinarji krožijo po Mariboru.

Vihar. V Gradcu je bil zadnji četrtek, kakor tudi po drugih mestih, tak vihar, da si mnogi ljudje niso upali na ulico. Vihar je vzdigoval velikansk prah. S hiš je padala opeka. Telefon se je na mnogih krajih pretrgal. Pošte iz okolice Gradca niso mogle potovati. V Mariboru pa ni bila burja posebno huda.

Zrela jagoda po zimi. Popolnoma zrelo jagodo je našel dne 10. t. m. na svojem posestvu v Okonini v Sav. dolini gosp. Ignacij Zavolovšek, kar je za naše kraje v tej letni dobi gotovo jako nenavadna in redka prikazen.

Vojaške topničarske vaje so se začele pretekli teden na znanem vežbališču pri Krškem.

Rokodelsko šolo hočejo imeti v Feldbahu na nemškem Štajerju. Namestnik v Gradcu in naučni minister v Gradcu sta za ustanovitev baje že pridobljena. Kadar pa prosijo slovenski kmetje za slovenske kmetijske šole, se ne da nobeden teh visokih gospodov pridobiti.

Pri Kapeli je razpisana služba nadučitelja do zadnjega januarja. Slovenski učitelji, prosite za to važno mesto v obilnem številu.

Iz Gočove, župnije Sv. Ruperta v Slov. gor. Podpisano predstojništvo močno obžaluje, da se naš spoštovani g. župnik in g. kaplan v »Štajercu« z dne 29. decembra 1901 brez vsakega vzroka napadata in žalita. Ker je ves neopravičen napad z Gočovsko zadevo v zvezi, ki bi lahko dal povod prav žalostnim in neznosnim razmeram med župljani, čuti se podpisano predstojništvo poklicano, s tem očitno svojo ogorčenost izraziti. — Obč. predstojništvo Gočova, dne 19. januarja 1902. — Fr. Braček. — Bolfank Dokl. I. svetov. — Mart. Roškar, II. svetov. — Florijan Petričin, odbornik.

Tatovi lazijo okoli po jareninski fari. Pri Repniku so jedno svinjo ukrali, drugo samo zaklali, a jo pustili, ker je bila menda pretežka. Pozor pred tatovi!

Nekaj za učitelje. Ministerstvo za železnice je odredilo, da se znižajo učiteljem vožne cene na železnicah, ako potujejo v poučne svrhe, istotako se znižajo vožne cene na železnicah za 50% dijakom, ki potujejo v jednake svrhe z učitelji n. pr. na poučne izlete itd. Ministerstvo bode nadalje skrbelo, da dobe učitelji in dijaki slične ugodnosti tudi pri privatnih železnicah.

Rogaški Nemci prirejajo svoje zabave. Tega jim nikdo ne zameri. Da se pri takih priložnostih veliko kriči in »hajla«, je tudi umevno, kajti nemškutarija in »hajlanje« je nekaj neločljivega. Če k svojim zabavam pošiljajo vabila tudi Slovencu, bodi jim. Če

pa Slovenec pride v njih sredino, sme gotovo in bo tudi vedno kazal svoje narodno prepričanje, kakor kažejo nemškutarji svoje polovičarsko in posilinemško. Če pa Slovenca pri takih priložnostih hočejo po svoje razžaliti, je pa to ravno nemška olika. — Bilo pa je to tako: Pri mizi je bila zbrana družba. Na vrsto je prišlo »hajlanje«, da so skoro žile pokale. Slovenec si pa je mislil: vi po svoje, a jaz po svoje ter zaklical »živijo«. Kar na enkrat se dvigne drug za drugim od mize, in srđiti pogledi so pričali, kako globoko je bilo užaljeno nemško uho. Oj joj, oj joj! Slovenec je sam obsedel pri mizi. Hajl!

Sv. Ilj pod Turjakom. Kakor je poročal »Slov. Gospodar« v zadnji številki, je našel predlog, da bi bila naša šolska knjižnica naročena na knjige družbe sv. Mohorja, nekaj nasprotnikov. Danes naznamo, da bo naša šolska knjižnica vendar ud te prekorniste družbe, in sicer — za vselej. Naš rojak, veleč. g. Jože Sovič, župnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, nam je blagohotno poslal 30 K, da postane naša šola dosmrtni ud družbe sv. Mohorja. Za velikodušni dar, s katerim si je velezaslužni g. župnik postavil nov spomenik v naši župniji, se mu tukaj izreka najprisrčnejša zahvala.

V Gornji Radgoni se je poročil gosp. Janko Čirič z gospico Ivanko Avgustin, vrlo Slovenko. Bilo srečno!

V Št. Lovrencu na Dravskem polju je šola zaprta zaradi ošpičk med šolskimi otroci.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Mi smo pisali, da se je pri nekem kmetu isti čas priredil ples, ko se je v župnijski cerkvi obhajal sv. misijon. Ta opomba je zadela v živo in sedaj se stika po dopisniku. Kjer se ne more nič stvarnega oporekati, tam se iščejo osebe. Mi izjavljamo, da nam one žalostne novice ni poslal g. Friderik Očkerl.

Železnica Grobelno — Slatina — Rogatec. V Rogatcu in na Slatini sta se ustanovila posebna železniška odseka, ki sta poslala tudi deželnemu zboru prošnjo, naj se omenjena železnica že vendar začne graditi. Deželni zbor je dovolil 800.000 K prispevka pod pogoji: 1. da se naloženi kapital delnic ne zahteva čez 3.040.000 K ter da se ta kapital zajamči s stalnimi delnicami; 2. ko bo proga popolnoma zgotovljena ter se bo oddala prometu vsaj proga do Rogateca; 3. da bo delniška družba dozidala na svoje stroške stransko progo do slatinskih studencev; 4. da bo dobil deželni zastop primerno odločilno besedo v upravi. Zato pa pusti dežela ves potrebni svet na Slatini brezplačno delniški družbi. Vse našete ugodnosti pa preminejo, ako se ne začne z zgradbo železnice v teku ednega leta. Zadnji pogoj nam daje upanje, da bomo menda vendar še doživeli tako dolgo zaželjeno železnico.

Zrtev žganja. Pred nekaj tedni se je pripetil v Marija Lankovici žalosten slučaj. Dva učenca prvega razreda, Hatzel in Ivanec, sta šla domov iz šole. »Ako me spremit«, pravi Ivanec, »pa ti dam ruma piti«. Hatzel je ubogal. Ivanec, možbeseda, je dal součencu steklenico, češ, naj pije kolikor hoče. Ta pa, ne bodi len, je vlek, vlek in — človek ne bi verjel — izpil četrto litra ruma. Ali komaj je steklenico izpraznil, zgrudil se je nezavesten na tla. Prenesli so ga na dom, kjer je čez dva dni umrl v strašnih bolečinah. Oče nesrečnega dečka je bil velik ljubitelj žganja. Pravijo, da je očeta ta žalostna smrt ljubljene sina korenito spreobrnila!

Iz Stavenšinjec pri Radgoni. Zopet Vam, g. urednik, moramo naznaniti žalostno novico, da smo pokopali 82-letnega starčka Jakoba Vaisa, daleč poznanega podobarja in slikarja. Marsikatera podoba, katerih je na stotine iz lesa izrezal, malih in velikih, bode po hišah in cestah oznanjevala umetnost, katere se je iz lastne prebrisanosti naučil. Brez števila križev in kapelic po njem na-

slikanih, si ogleduje in občuduje tudi marsikateri slikar. Ni pa bil samo prebrisane glave, temveč tudi veren kristijan. Zato so si ga gornjeradgonski romarji izvolili za voditelja na Sladko goro. Čez 40krat jih je vodil na to božjo pot. Pogreba se je udeležilo ogromno število ljudi. Blag mu spomin!

Nenavaden sprevod. Pred kratkim je umrla starosta dekliske družbe pri Sv. Trojici v Slov. gor. Dosegla je lepo starost 87 let. Bila je uboga sirota. Nikogar svojih ni imela. V mladosti je služila, na stare dni pa je živela od miloščine. Sirota je bila, pa je imela nenavadno slovesen pogreb. Za križem so šle tri belo oblečene deklice z venci na glavi, srednja nosila je na blazinici krono. Za temi je ponosno stopalo troje ravno tako oblečenih deklet z društveno zastavo, katera je mogočno vihrala nad sledečo vrsto opletenih družbenic. Tem sta sledila dva frančiškana, prepevaje obredne molitve. Za njima je neslo šestero deklet belo z venci ozaljšano rakev s telesnimi ostanki pokojne. Ob straneh pa so šle štiri deklice z gorečimi svečami v rokah. Vse v belih oblačilih z venci na glavi. Naposled je sledila še cela vrsta drugih ljudi. Res, poseben sprevod! Da nisem čul žalostnih pogrebnih pesmi, mislil bi bil, da je ženitovanjski, a ne pogrebni sprevod.

Cerkvene stvari.

Obletnice. V ponedeljek dne 20. t. m. je obhajal č. g. župnik in duh. svet. Mat. Karba v Zrečah petdesetletnico svojega življenja, v sredo dne 22. t. m. pa č. g. župnik in duh. svetovalec Mat. Wurzer v Rušah sedemdesetletnico. Obema kličemo: Še mnoga leta!

Čč. gg. duhovniki čistilci presv. R. T., kateri so svoj letni prispevek poslali g. spiritualu v Maribor, da ga odpošlje v Bolzano, naj izrecno javijo, da tako želijo, sicer se bo ta denar poslal v Krk, od koder bodo dobivali »Ss. Eucharistia« v hrv.-slov. jeziku.

Nov list. »Glasnik najsvetejših Src« je začel 20. prosinca t. l. izhajati v Selnici ob Dravi. Izdaja ga tamošnji g. kapelan. Izhajal bo enkrat na mesec in sicer 20. dne vsakega meseca. Naročnina za celo leto znaša 80 vin. Prinašal bo v poljudni obliki razne članke o češčenju presv. Jezusovega Srca in Matere božje, posebno se bo bavil z dogodki, ki so v zvezi s tem češčenjem, in katere priprosto ljudstvo najraje prebira. Oziral se bo tudi na razvoj katoličanstva med razkolniki in v nemal bralce, da tudi oni po svoji moči pospešujejo njih zjedinenje s katoliško cerkvijo. Kdor nabere deset naročnikov in pošlje naročnino za nje, dobi za nagrado vsak mesec eden zvezek. Naročnina naj se pošlje pod naslovom: Upravištvo Glasnika najsvetejših Src, p. Selnica ob Dravi.

Od Sv. Trojice v Slov. gor. Naša mladeniška družba sv. Jožefa, katera obstoji že pet let, se je začela v zadnjem času zopet gibati. Govorilo se je o nji, da že dremlje in da mora vsak čas zaspati. Pa motili so se, kateri so tako mislili. Družba živi in dela; svojih dejanj pa ne obeša na veliki zvon; zato pa nekateri mislijo, da umira. V dokaz, da še živi, je pred vsem to, da šteje še nad 100 udov, dasi jih je v zadnjem času precej odšlo v tujino. Eni s trebihom za kruhom, drugi pa k cesarju na hrano. V svoji družbeni bralnici ima več različnih slovenskih listov, katere si ali sama naroča, ali jih pa od dobrotnikov dobiva. Njena knjižnica šteje že 230 različnih zabavnih in poučnih spisov. Da pa knjige ne trohni po predalih, kaže to, da so bile več ko 250 izposojene v zimi. Izposodile bi se pa še večkrat, ko bi mladeniči hitro nazaj prinašali; toda mladeniči imajo tudi svoje muhe, češ, naj se tudi svinčnik in črnilo varuje, izposodi si torej eden, bere pa cela vas. — Še živimo! Upamo pa tudi, da bomo v prihodnjik še bolj živeli. Bog nam daj le dosti dobrotnikov, da bi se še bolj pomnožila naša knjižnica. Priporočamo

se torej vsem prijateljem mladeničev za dobre, poučne slovenske knjige. Kdor bi nam mogel kaj darovati, naj pošlje — prosimo — ali na vodstvo mladeniške družbe sv. Jožefa pri Sv. Trojici v Slov. gor. ali pa g. Ant. Klemenčiču, bogoslovcu v Mariboru, kateri nam jih je že precej nabral, za kar izrekamo njemu in vsem dobrotnikom pristržno zahvalo. — Mladeniška družba sv. Jožefa pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Duhovniška vest. Mestni kaplan v Ptuj, g. Frid. Horvat je stopil zaradi boleznj v pokoj. — Župnijo Sv. Venčesla nad Slov. Bistrico je dobil č. g. Pankracij Gregore, kapelan v Mozirju. — Na Dunaju je nevarno obolel duhovnik lav. škofije, g. Jakob Planinšek in se sedaj nahaja v bolnišnici usmiljenih bratov. Priporoča se v pobožno molitev! — Nevarno obolel je tudi č. gosp. župnik G. Presečnik v Frankolovem. Priporoča se v gorko molitev!

Društvena poročila.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Neimenovan za »kruh sv. Antona« 2 K 20 h; Ormoška posojilnica 30 K; Vid Janžekovič, kapl. 3 K; Matija Eferl, kapl. 2 K; Matej Štrakl, pregled. rač. 10 K; Sim. Wutt, c. k. d. kontr. 2 K; P. Andrej Brdnik, kapl., na mesto venca na grob sobratu P. Fr. Kukec 10 K; 2 dekleti iz Pesnice, na mesto cvetlic na grob dr. Križaniča 4 K; dr. Pipuš 20 K; Weixel, žup. 5 K; Mihalič, kapl. 6 K; Fr. Kovačič, prof. 10 K; Fr. Hrastelj, žup. 10 K; Neža Kavčič iz Ihove pri Sv. Benediktu sporočila 18 K; Fr. Cerjak v Šmarji 10 K; Rade in Janže 2 K; Mih. Pintarič za »kruh sv. Antona 2 K; Repclusk, župnik 2 K. — Greg. Hrastelj, župn. 10 K, Mat. Tertinek, župn. 4 K, tiskovno društvo iz Zapuščine č. g. dr. Jož. Muršeca 20 K, Jož. Soglechner, župn. 10 K, Ant. Lednik, župn. 10 K.

Zavedna Slovenka je darovala za mariborsko šolo 2 K, za slov. šolo na Muti 1 krono.

Kat. polit. društvo 'Sava' je prosilo za slovensko vœučilišče v Ljubljani.

Gradec. Na rednem občnem zboru slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva »Naprej«, dne 18. jan. t. l. konstituiral se je novi odbor tako-le: g. dr. Franjo Žižek, predsednik; g. Franjo Hauptman, podpredsednik; g. Pavel Glaser, tajnik; g. Pavel Lokošek, tajnikov namestnik; gosp. Franjo Vošnjak, blagajnik; g. Ivan Mikl, blag. nam.; g. Franjo Veršič, hišni gospodar; g. Dragotin Vogrinc, gosp. nam.; g. Miško Cizel, knjižničar; g. dr. Mat. Osenjak, knjiž. nam.

Iz ptujске okolice. Ptujskim okoličanom pač ni treba segati po listu, ki ga izdajajo nemški trgovci. Saj imate kmetijsko bralno društvo v Krčevini. Tam je mnogo katoliškega berila. Ni samo en časnik, marveč jih imate več vrst na razpolago in še zraven mnogo podučljivih knjig. S tem berilom si lahko delate kratek čas in vesele dolge zimske noči. Društvena knjižnica se je zopet pomnožila za 52 knjig. Vseh je na razpolago 482 knjig, katere so večinoma izšle pretečena leta. Torej lepega berila dovolj iz najnovejše dobe. Domači rojaki, kateri se niste udje društva, dajte se vpisati, udnina je mala, le borno 1 krono (ali 50 kr.) za celo leto. Potem pa berite radi časnike in raznovrstne knjige. Dobiček je Vaš in obilen. Dragi krčevinarji, zvesto se oklenite kmetijskega bralnega društva!

Posojilnica in kmetijsko društvo na Frankolovem obiskala in pregledala sta od 13.—16. t. m. gg. revizorja sl. »Gospodarske Zveze v Ljubljani«, g. Pelc in g. Seliškar. Našla sta vse v lepem redu. Sestavila sta ob enem tudi bilance za l. 1901. Posojilnica šteje 96 članov; denarnega prometa imela je K 67.379/34 ter izkazala čistega dobička K 286/74 in znaša rezervni zaklad sedaj že K 597/95. Kmetijsko društvo šteje pa 114 članov ter je imelo denarnega prometa v minolem letu K 66.383/69, a

čistega dobička K 577/69 ter znaša rezervni zaklad koncem leta 1901 K 1308/80. Pri društvu upeljalo se je ob enem tudi novo knjigovodstvo po najnovejšem trgovskem sistemu. Iz teh poročil naj bralci razvidijo, da Frankolčani napredujejo. Akoravno nas inteligenca po liberalnih časnikih »napada, se mi za to ne zmenimo, ker nam je mnogoveč za gospodarski napredek, kakor pa za nepotrebno politično vojsko.

Bralnemu društvu pri Sv. Martinu v Rožni dolini podaril je č. gosp. župnik A. Kos 10 K v društvene namene. Za velikodušni dar izrekamo vrlemu rodoljubu najiskrenejšo zahvalo. Bog plati!

Kmetijska zadruga v Mali Nedelji in okolico bode imela dne 2. svečana, t. j. na Svečnico ob 2. uri popoldne svoj II. redni občni zbor, h kateremu so vsi udje vabljeni. Vsi oni, kateri mislijo še društvu pristopiti, naj pa to store pred občnim zborom, ker imajo potem pravico voliti in voljeni biti.

Bralnemu društvu v Kostrivnici sta darovala čč. gg. Peter Erjavec, župnik v Trbovljah 10 K; Alojzij Cilenšek, župnik v Poličanah 2 K. — Dobrotnikoma izreka tem potom pristržno zahvalo odbor.

Sv. Andraž v Slov. gor. Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. je imelo dne 5. januarja t. l. svoj občni zbor. Ko je g. predsednik navzoče pozdravil, prečitala sta tajnik in blagajnik svoja poročila. Po teh je imelo društvo zadnje leto 2 častna uda, 3 podporne, 3 zunanje in 42 domačih udov. Društvo ima 181 knjig, je naročeno na 6 časnikov in je ud družbe Sv. Mohorja. Izposodilo se je 355 knjig. Poročevalec je osobito dekleta in fante pohvalil kot pridne čitatelje. Dohodkov je društvo imelo 122/05 K, izdatkov 76/80 K, naložena je glavnica 88/75 K, torej ima društvo 134 K premoženja. Odbor je imel 4 seje. Pri odborovi seji dne 24. nov. 1901 se je odposlala peticija za vseučilišče v Ljubljani. Gospod nadučitelj I. Strelec je v svojem govoru razložil pomen društev v obče in bralnih društev posebe. Popisal nam je tudi razvoj in delovanje bralnega društva pri Sv. Andražu v Slov. gor. v teku 10 let. Društvo se je ustanovilo 15. febr. 1891. Bilo je videti, ko mrtvo rojeno dete, a razvilo se je v kljub vsem nezgodam in dospelo visoko stopinjo. Ustanovili so društvo gosp. župnik Kukovec, g. nadučitelj Zadavec, Klinar in Jurij Strah. V teku 10 let priredilo je društvo razen občnih zborov deset veselje, med temi Ciril-Methodovo, Vodnikovo in Slomškovo slavnost in predstavljalo 10 iger. Govornik se je tudi spominjal g. dr. Jurtela in gosp. dr. Pučka, katera sta društvo vedno gmotno podpirala in gg. učitelja Čeha in Frasa, katera sta svoje duševne moči in svoj prosti čas žrtvovala za razvoj društva. Na to se je ednoglasno izvolil zopet stari odbor. Sklenilo se je tudi naročiti »Domoljub« in »Zvonček«. Po nasvetu gosp. Čučka sklene občni zbor v teku tega leta naprositi potovalnega učitelja g. Jelovška, naj si ogleda tukajšnjo živino in da ljudstvu v posebnem govoru pouk o živinoreji.

Bralno društvo pri Kapeli je na občnem zborovanju dne 12. jan. med navdušenjem sprejelo resolucijo za slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Kapela pri Radencih. Bralno društvo pri Kapeli je imelo dne 12. januarja občni zbor. G. predsednik je v navdušenih besedah povdarjal posebno važnost bralnih društev v naših krajih in v sedanjih časih. Društvo je lani lepo napredovalo: štelo je 92 udov, izposodilo je 1404 knjig ter imelo naročenih lepo štev. knjig in časnikov. Dohodkov je bilo 197 K 58 h, a stroškov pa 112 K 88 h. Mnogo so društvu pripomogli dobrotniki z darovi: posebno se je odlikovala slav. posojilnica v Gornji Radgoni, ki je darovala dvakrat 20 K, in nekoji g. rojaki, ki so se ga spominjali z lepimi doneski, za kar jim društvo izreka pristržno zahvalo. V odbor so bili izvoljeni: posestnik Jak. Zemljič, kot predsednik; Ferd. Jurjovič, podpredsednik;

č. g. župnik Mart. Meško, kot blagajnik; č. g. Ivan Horjak, kot odbornik; Jože Golob, knjižničar in učiteljica Poljanec, kot tajnica.

Ponikva ob juž. žel. Kako je z našim bralnim društvom? — Kakor znano, imamo na Ponikvi »kmetsko bralno društvo«, ki pa jako skromno životari. Čuditi se ni, kajti tako brezbriznega predsednika pa res nima kmalo katero društvo. — Povsod drugje hoče igrati važno ulogo, za naše bralno društvo se pa toliko briga, kot mi za lanski sneg. Čuditi se moramo, kako je mogel tak človek priti na krmilo našemu bralnemu društvu, in kako da se ne odstrani?! Večkrat se je že od raznih strani pozivljaj, naj vendar stori kaj za korist poverjenega mu društva, a to je vse le bob v steno. Pozivljamo še enkrat tem potom g. predsednika, da je že skrajni čas, da kaj ukrene na korist imenovanega društva, oziroma da odstopi. — Zadnji čas se opaža neko veselo gibanje med našimi vrlimi fanti, in kaže se, da se bodo oni poprijeli čvrsto dela za vero in narod. Dal Bog, da se vam želje uresničijo! Živeli vrli ponkovski fantje!

Iz drugih krajev.

V Cerovljah na Krasu, tako se nam poroča, se je dogodil pretekli teden strašen zločin. Ubil je namreč nečak svojega strica. Stvar je bila menda taka: Nečak, doma iz Rubij pri Sovodnjah, je bil pri svojem stricu v Cerovljah že pol leta. Stric je imel hčer in tako so sklenili, da jo vzame v zakon nečak. Pretekli teden sta šla skupaj na njivo kopat in sta se nekaj zbesedila tako, da je rekel stric, da po svoji smrti mu ne zapusti nič. To je nečaka tako razgrela, da je zgrabil pikon in ž njim ubil strica. Potem ko je storil ta zločin, je vrgel še nekaj zemlje nanj tako, da ga ni bilo prav dobro videti. A stvar je prišla na dan in ta teden so orožniki zločinca aretirali in ga odvedli v zapor, kjer ga čaka zaslužena kazen. — Dokler je bil v Rubijah, je bil nekoliko slaboumen, a potem, ko se je preselil v Cerovlje, pa je bil popolnoma zdrav.

Grozna nesreča v Mostu na Češkem. Zadnji terek se je pripetila v rovu »Jupiter« v Mostu na Češkem grozna nesreča. Vsled neznanega vzroka je udrla voda v rov in ga napolnila 40 metrov visoko. Ker je bilo isti čas v podzemskih prostorih veliko rudarjev, se sodi, da so vsi vttonili. Neki inženjer Binder, ki je vodil rešilna dela, je pri tem sam ponesrečil. Najnovejša poročila pravijo, da se do sedaj pogreša 44 rudarjev, in sicer 31 oženjenih, 12 samcev in 1 udovec. Skupno zapuščajo 84 otrok pod 14 letom. Za nesrečne zapuščene je cesar daroval 10.000 K, češki namestnik grof Coudenhove pa 800 K. Vse delo v velikem premogovniku je ustavljeno.

Velik vihar na Dunaju. Zadnje sredo zvečer je razsajal na Dunaju strašanski vihar. Ljudje se niso upali niti na ulico. Trgal je opeko s streh, da je ropotala po cestah, kakor bi padala toča. Vse polno ljudi je bilo ranjenih. Prehod čez večje trge je bil naravnost nemogoč. Nekatere ulice so bile prometno zaprte. Škode je napravil po mestu velikanske. Vihar je prekucnil pri Mödlingu celo pet železničnih voz. Dunajčani ne pomnijo kaj takega. Ob istem času je razsajal skoro jednak vihar tudi v Berlinu.

Posebna vrsta človeške utrjenosti. Na Fidši-otrocih v Tihem morju je najti takih ljudi, kateri imajo tako močno naravo, da prenaša zelo visoko vročino, da celo vročino, ki jo ima ogenj, kar potrjujeta naravoslovca dr. Hocken in dr. Colquhoun. Ta dva pripovedujeta naslednje: Na gozdni planoti bila je napravljena peč, mereča šest štirjaskih metrov. Ta peč, potlakovana s kamenjem, se je zakurila; toplomer je kazal čez 100 stopinj C. Zbranih je bilo mnogo domačinov, iz katerih sredine stopi osem mož in ti gredo v razbeljeno peč. Bosi so hodili po razbeljenem kamenju in čez pol minute so prišli

nepoškodovani iz peči. Ni se jim ničesar poznalo, celo njihova obleka bila je nepoškodovana, pač pravo čudo! Kaj takega se nahaja tudi v Indiji, na Japanskem, na otoku Trinidad, in si ne moremo to drugače tolmačiti, kakor da je to neka posebna vrsta utrjenosti, ki dela človeka neobčutnega, da lahko prenaša zelo visoko vročino.

Natakar podedoval milijone. Natakar Desider Somhegyi, ki je že tri leta natakar v kolodvorski restavraciji v Debrecinu, je dobil na novega leta dan ekspresno pismo, v katerem mu je njegova v Budimpešti stanujoča mati sporočala, da mu je njegov stric, ki je kot pripriost klobučar odšel v Ameriko, zapustil 10 milijonov kron. V Ameriki je imel stric srečo in postal je posestnik mnogih tovarn, ki so mu donesle milijone. Natakar Somhegyi je bil pač naj-srečnejši človek na svetu na novega leta dan l. 1902 in je že odpotoval v Ameriko po milijone.

Nesreča v menežariji. V Ženevi v Švici se je pripetil v četrtek ta-le grozen slučaj: Ko je mej predstavo v menežariji krotilec zveri Hoffman s svojo 19letno soprogo vstopil v kletko panterjev, sta planila dva izmed njih na mlado ženo ter ji razmesarila glavo in zgornji del života. Čuvarji so z največjim naporom rešili nesrečnico iz zverinskih krempljev ter težko ranjeno prepeljali v bolnico.

Preganjanje kristijanov. Omikani svet sedanjega časa ne pozna bolj hudega nasprotnika krščanstva, kakor je sedanji vladar turški Abdul Hamid. Preganjanje kristijanov se množi v vedno večji meri; sedanji sultan je uprizoril nečloveško klanje v Macedoniji in Stari Srbiji; tu so morili Albanci, v Mali Aziji pa opravljajo ta posel še z večjo vnemo Kurdi. Veliki vezir, ki je nedavno stopil na čelo turške vlade, je mož, ki mu sultan nič posebno ne zaupa. O zvestobi vojaštva pa in uradništva se niti ne more govoriti, ker so skrajno nezadovoljni z dosedanjo državno skrbjo za njih gmotni položaj. A vkljub tem grozovitostim, ki jih je zakrivil sultan, ima prijatelje v Evropi; Nemčija pa tudi naša monarhija smatrata obstoj sultanove vlade kot neobhodno potreben za ohranjenje evropskega miru.

Pri belem dnevu vso opravo pokral iz sobe. O nenavadno predrzni tatvini se poroča iz Clevelanda: Te dni je neko popoldne prišel mož z vozom pred hišo na High Street. Hiša je bila last gospodične Mary Nolan. Gospodična Nolan je zapustila pozno popoldne svoj dom ter šla na nek shod. Kmalu po njenem odhodu je prišel neki mož pred hišo, privezal konje k drogu, šel pred vrata in glasno trkal. Ni bilo odgovora. Začel

je odpirati vrata ali ker so bila zaprta, je šel za hišo na stranska vrata in jih ulomil. Prehodil je hišo in spravil vse pohištvo na svoj voz. Bližnji sosedje so nekako čudno gledali skozi okna. Neka stara žena je pa celo iz radovednosti prišla iz hiše ter opazovala to dejanje. »Kaj, ali se gospodična Nolan seli?« vpraša vsa začudena. »Da!« je bil lakonični odgovor. »Za božjo voljo! Ona mi ni nič povedala o tem!« »Tako! ali vam ni ona nič omenila, to mi je tuje«, je odgovoril mož. Potem je pripravljaj svoj voz naloživši na njega šivalni stroj, tri postelje, nekaj stolov, posteljnje oprave in mnogo drugih reči ter se odpeljal spred njenih oči. Vse je bil pobral, samo peč je popustil, pa gotovo bi jo bil vzel, ko bi ne bila vroča. Ko se je pa na večer Nolan vrnila iz cerkve, popraševali so jo sosedje: »Ali se res seliš?« »Kaj pa govorite?« je bil njen odgovor. »Ravno sedaj je odpeljal mož tvoje pohištvo in to nas slepiti ne more«, je odgovorila neka starejša ženska. Nolan je brzo tekla v hišo in je jokaje kričala: »Za božjo voljo! moje pohištvo! okradena sem!« »Videli smo samo nekega moža in smo mislili, da se selite«, so ji odgovorili sosedje. Nolan je koj hitela na policijo. Policaj Whelan je takoj pričel preiskavo in konečno je zaprl Isaac Edmondsona na Prospect street št. 7 ter ga oddal na srednjo postajo.

Gospodarske drobtinice.

Konjerejci iz ljutomerskega in sosednih okrajev se pozivljajo, naj naznajo predsedništvu ljutomerskega dirkalskega društva svoja po erarskih žrebcih (zlasti ameriškanskih dirkalcih) vzrejena prodajna žrebca, žrebice ali žrebce, kateri so ali bi pa kedaj postali za dirko sposobni, in sicer natanko: plemo, starost, barvo, velikost in zadnjo ceno dotične živali. — Navesti je tudi, če je žrebica ali žrebec tekmovala že kedaj pri kaki dirki in s kakim vspehom (rekord). Po posredovanju mariborskega dirkalskega društva bodo se vsi ti, pravilno sem prijavljeni konji, brezplačno inserirali (oznajevali), v glasilu (časniku) imenovanem »Sport«, ki izhaja vsak dan na Dunaju in je zelo razširjen v športnih krogih, tedaj med ljudmi, ki take konje potrebujejo, kupujejo in jih prav drago plačujejo. Korist vsakega konjerejca je, da ne zamudi, ne prezira te prilike, ki mu lahko v kratkem času dobrega kupca na dom privede. — Jos. Mursa, predsed. ljutom. dirkalskega društva.

Loterijske številke.

Gradec	18. jan. 1902.	47, 36, 84, 29, 45
Dunaj	» » »	15, 68, 75, 59, 85

Društvena naznanila.

- Dne 26. prosinca: »Bralnega društva na Dobrni« velika ljudska veselica v »Hotelu Styria«. Vspored: dve gledal. igri, petje, igranje na glasovir, šaljiva pošta itd. Občni zbor »Bralnega društva.«
- » » » »Bral. društva Sv. Križ na Murskem polju« XIV. občni zbor ob 3. uri popoldne v šoli. Vmes poje križevski pevski zbor.
- » » » »Kmet bral. društva v Staremtrgu tik Slov. gradca« veselica v Petričevih prostorih z igrama: »Ne vdajmo se!« in »Kmet Herod«, tamburanje itd.
- » » » »Bral. društva v Veržeji« občni zbor ob 3. uri pop. v društveni sobi.
- » » » »Bral. društva v Studenicah« zborovanje v šolskih prostorih ob 9. uri dop.
- » » » »Bralnega društva Rogatec« občni zbor ob 9. uri dopoldne. Nasveti pogovori in sprejem novih udov.
- » » » »Kmet. bral. društva v Krčevini pri Ptuj« predpustna veselica s srečolovom, šaloigro itd. pri gostil. g. Blažu Vindišu na Štukih ob 4. uri pop.
- » » » »Bral. društva v Kostivnici« občni zbor ob 3. uri popold.
- » » » »Deseti brat« v Celju, Narodni dom ob 1/2 8. uri.
- Dne 29. prosinca: »Čitalnice v Brežicah« veliki koncert in ples ob 8. uri zvečer v »Nar. domu« v Brežicah.
- Dne 2. svečana: »Slovenske čitalnice v Mariboru« običajni ples v Narod. domu.
- » » » »Kmet. bral. društva v Št. Ilju v Slov. gor.« veselica v gostilni gospe Barbare Muršec v Cirknici. Začetek ob 4. uri popoldne.
- » » » »Kmet. bral. društva v Gornji Radgoni« občni zbor v prostorih gospoda Osojnika. Tombola petje.
- » » » »Kmetijskega bral. društva v Jurovcih pri Ptuj« občni zbor ob 3. uri popoldne. Po zborovanju zabava.
- » » » »Kmet. bral. društva v Hajdinu pri Ptuj« občni zbor in društvena veselica v gostilni g. Jan. Graharja ob 3. uri popoldne.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4*80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Goliš** p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.**Tiskarna sv. Cirila v Mariboru**

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

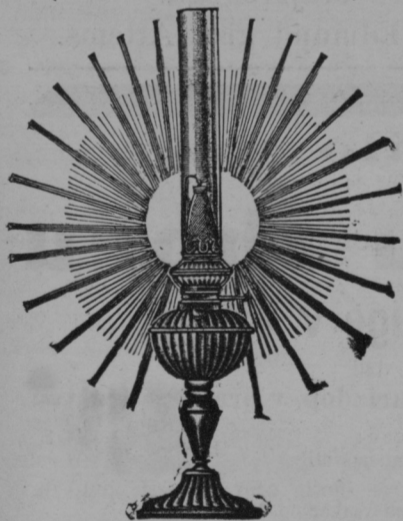
župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Petrolna žarnica

(Petroleum-Glühlicht)

Popolna ljudska svetilka 15 K

daje najlepšo belo svetlobo za 80 sveč, je najcenejša luč, ker zadostuje en liter navadnega petroleja 12 ur, stane torej za uro 2 in pol vinarja, z lahkim ravnanjem in brez vsake nevarnosti. Popolna duša stane 12 K in se more priviti na vsako svetilnično telo, če je luknja 40 ali tudi več mm v premeru. — Namizne, stenske in viseče svetilke ter cestne svetilnice, kakor tudi vsi posamezni deli se dobivajo pri zastopu „avstrijske družbe za petrolejne žarnice“ **I. E. Weixl**, Maribor, Zofijni trg 3. Razglede prosto. 23 3—3

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Kanarčke

— lastne odgoje

žlahtne drdrače (harcer), zelo prijetnih prehodov iz visokega in nizkega, s piskanjem, žveglanjem in kvokanjem, ki so redki in zelo zanimivi pevci, priporoča v osem-dnevno poskušnjo po 10, 15, 20, 25 in 30 kron (samice po 3 K) **I. E. Weixl** v Mariboru, Zofijni trg št. 3, leve stopnjice, II. nadstrop. 24 3—3

Jožef Brandl,

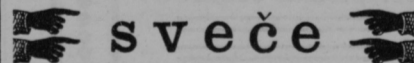
izdelovalec orgelj

24—21 v Mariboru

se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevzamem tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

Za svečnico!

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča **fine**

sveče

iz garant. čebel. voska.

Nizke cene! Točna postrežba!
Vestno delo!

S spoštovanjem

Lovro Pokorny,

svečar v Celju — Gledališka ul. 3.

Pri kmetijski razstavi v Riednu 1901 najvišje odlikovanje z zlato svetinjo.

Podkove za volepatent. **Zehetbauer.**

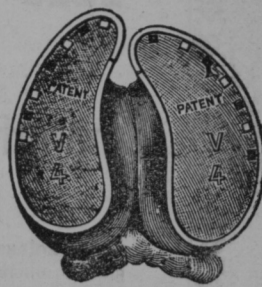
Neobhodno potrebno za posestnike, gospodarstva, pivovarne, žganjarije itd.

Glavno zastopstvo: 455 25—9

Echinger & Fernau

DUNAJ XV, Neubaugürtel 7 in 9.

Prospekti na zahtevanje.

Novo!**Novo!**

Proda se
lepa enonadstropna
hiša

z desetimi velikimi sobami, v kateri je na eni strani dobro obiskovana gostilna, druga stran pa je pripravljena za trgovino. Gostilna se proda z vsem pohištvom, z vsemi pravicami gostilniške obrti tudi prenočevanje potnikov. Hiša stoji tik okrajne ceste, pet minut od mesta Celje. — Poleg te hiše se tudi proda hiša z enajstimi strankami, pripravljena za vsako obrt in z vrtno za zidanje. — **Vse to se proda po najnižji ceni!** Kje, pove upravništvo »Slov. Gospod.« 7 4—4

Novo!**Molitvenik Sveto opravilo.**

Za mladino in tudi za odrasle.

Spisal
Jožef Čede,
kapelan.

Cena 70 vin., po pošti
10 vin. več.

— Priporoča —
tiskarna sv. Cirila.

Novo!

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.Vsaka beseda
stane 2 v.Najmanjša
objava 45 v.**MALA OZNANILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proste službe.**Postranski zaslužek,**

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Poudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

Čevljarskega učenca sprejme takoj **Friderik Nerat**, čevljarski mojster v Mariboru, koroške ul. 16. 21 3—3

Kovaškega pomagača in kovaš. učenca sprejme **Mihael Brumen**, kovač v Vurbergu. 30 2—2

Hiša, ki nosi najemnino, z vrtno in njivo, se po ceni proda. Koroška ul. 122. Maribor. 25 3—3

Autophon s 15 notami v dobrem stanu proda po ceni **Val. Novak** v Trgoviču. Vel. Nedelja. 34 1—1

Kovaškega učenca sprejme **Anton Ferenčak**, kovaški mojster v Brežicah. 18 3—3

Kovaškega učenca sprejme **Jože Bregant**, kovač v Hočah. 9 3—3

Trgovski pomočnik išče službe v kaki trgovini z mešanim blagom. Ime po upravništvu. 14 3—3

Poštenega hlapca sprejme **Fr. Zupe**, kmet pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah; plača od 100 do 120 kron na leto. 35 2—1

Proda se.

Dobro obiskana gostilna se proda. Hiša je z opeko krita, 3 sobe, kuhinja, klet, ledenica in gospodarsko poslopje, vrt, sadonosnik in njiva. Ceno pove lastnik **Ignac Kramberger**, trgovec v Jarenini. 36 3—1

Zidana hiša, čedna, pripravna za trgovino, na lepem mestu v dolini, četrt ure od cerkve, v Št. Andražu pri Velenji, z vrtno in malim sadonosnikom, hlevi za eno kravo in 7 svinj, se proda za svoto 450 gld. ali 900 K proti gotovi plači. — Hiša se proda radi drugega podvzetja. 27 4—2

M. E. Šepec,

trgovec v Ormoži,

priporočam svojo veliko zalogo

manufakturnega in
špecerijskega blaga

kakor železa vsake vrste. — Posebno še opozarjam slavno občinstvo na mnogovrstno izbero sukna, različne barhente, tkanine in platna, odeje, koče, volnene, suknene in svilne robce itd. P. n. občinstvo vabim, da si pri nakupu za jesen in zimo ogleda mojo trgovino ter se prepriča o posebno ugodnih cenah.

Z velespoštovanjem

543 —9

M. E. Šepec.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!

Novo!

Obrednik za organiste.

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanje vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred **1 K 60 v.** pri založniku č. g. **M. Štrakl**, kn. šk. revidentu v Mariboru, Štajersko.

Novo!

Novo!

Koralni napevi v navadnih notah!

Želite li 562 9—4

več jajec po zimi?
več in boljsega mleka?
kmalu debele, lepe svinje?
zdrava, dobro rejena teleta?
moč, trpež. uprežno živino?
potem primešajte h krmi

● **Barthelovo krmilno apno** ●
in **nikdar** vam ne bode žal,

Navodila razpošilja zastoj

M. Barthel & Co., Dunaj X

Prodajalnice v Mariboru:
M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc
Frangelj, Josip Kavčič, S. Novak,
Max Wolfram in Pahnerja sinovi.

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

kupuje vsako množino lepega prediva, suhih gob itd. Sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

Št. 49481.

Razglas.

Z ozirom na dobre uspehe, kateri so se dosegli s sejanjem deteljnega semena na vremensko primernih krajih, namerava deželni odbor — kakor prejšnja leta tako tudi letos — podati kmetovalcem na Štajerskem priložnost, svojo potreščino pridobiti v jamčeno dobrem in kaljivem semenu za leto 1902 potom skupne naročbe za primerno nizko ceno.

Naročila pristne rudeče štajerske detelje in drugih navadnih nezmešanih deteljnih in travnih semen naj se pošiljajo na osrednjo zvezo kmetijskih zadrug (Central-Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaft in Steiermark) Gradec, Mehlplatz 1.

Mešanica, ki je sestavljena po skušenem načinu c. kr. dvornega svetovalca in ravnatelja c. kr. semenske postaje na Dunaju, gospoda Theodora Weinzierl, se bode prodajala po izdelovalni ceni in sicer:

1. Za deteljno travo (nadomestek čiste detelje) dve- do triletna, 80% detelje in 90% trav. Potrebuje se za 1 oral 18 kg. Cena za kilogram, po mešanju, 1 K 30 h do 1 K 50 h.

2. Za menjavne travnike, pet- do šestletna, 33% detelje in 77% trav. Potrebuje se za 1 oral 34 kg. Cena za kilogram po kakovosti mešanice 1 K 10 h do 1 K 30 h.

3. Za stalne travnike, 20% detelje in 80% trav. Potrebuje se za 1 oral 32 kg. Cena za 1 kilogram po kakovosti mešanice 1 K 40 h do 1 K 60 h.

4. Mešanica travnih semen za dosejanje neposredno po košnji. Potrebuje se za 1 oral 10 kg, ki stanejo 1 K 30 h.

Vsi kmetovalci, kateri žele za sejanje travnikov ali pa za druge potreščine deteljno in travno seme tem potom naročiti, se opozarjajo, da oddajo dotične prošnje **do 15. svečana 1902** pri dežel. kulturnem inženirju **g. Edvardu Symony v Gradcu** (Hans-Sachs-Gasse št. 2). Na poznejša naročila se ne bode oziralo. Razpošiljanje pravočasno naročenih semen se vrši sredi meseca marca 1902.

Pri takšnih naročilih oziroma prošnjah za sestavljanje semenskih mešanice so naslednji podatki naznaniti:

1. Velikost zemljišča (orali ali njega odlomki) ali, koliko kilogramov naj se semena pošlje.

2. Če se zahtevana mešanica za osnivanje stalnih ali pa menjavnih travnikov oziroma za dosejanje porabi potem, če je zemljišče mokrotno ali suho.

3. Natančen popis tal, če so zelo, srednje ali pa samo nekoliko močvirnata.

4. Navesti je natančno zadnjo pošto ali pa železnično postajo, kamor se želi, da bi se poslalo seme.

Slednjic se še opomni, da se pošiljajo vse naročbe samo po poštne povzetju ter so naročila zavezna in se ne morejo odreči.

Gradec, v decembru 1901.

Od deželnega odbora štajerskega.

33 1—1

Edmund graf Attems.

Vabilo

k

občnemu zboru

Kmetijske zadruge v Vitanji,

ki se bode vršil

dne 2. svečana 1902 ob polu 9. uri dop. v bralnem društvu.

Dnevni red:

32 1—1

1. Volitev novega odbora. — 2. Razni nasveti.

Ako se ob 9. uri ne zbere zadostno število udov, se vrši ob 10. uri drug občni zbor, pri katerem veljavno sklepa vsakoršno število udov.

Načelstvo.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**.

Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Razne
uradne pečate

kuverte

s firmo

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru